

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ЕНЕРГООЩАДЖЕННЯ

Автор: **Калініченко Олександр Володимирович**
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства

Важливою галуззю економічної науки є “Економіка і організація енергоощадження”. Її виникнення викликане інтенсифікацією аграрного виробництва, подальшим зростанням абсолютних обсягів використання енергоресурсів, енергетичною і екологічною кризами у світі і, зокрема, в Україні.

Аграрна сфера матеріального виробництва має особливості, що визначають специфіку процесів енергоспоживання в сільському господарстві в порівнянні з процесами споживання енергії в промисловості, що у свою чергу обумовлює неадекватність темпів росту використання енергоресурсів і обсягів виробництва продукції. Специфіка енергоспоживання в сільському господарстві обумовлена використанням землі і біологічних об'єктів, залежністю виробництва від погодно-кліматичних умов і його сезонністю, організаційно-економічною складністю ведення галузі та іншими. Зазначені особливості, різні за походженням, величиною і характером впливу, визначають потреби аграрної сфери в енергетичних потужностях і енергоресурсах.

Вивчення цих проблем допоможе студентам набути спеціальних знань і навичок застосування їх у практичній роботі.

Завдання дисципліни полягають у:

- висвітленні теоретико-методологічних та соціально-економічних аспектів сучасних проблем енергоспоживання та енергоощадження;
- дослідженні форм і характеру прояву економічних законів у аграрній сфері при використанні енергії;
- вивченні методів одержання сільськогосподарської продукції з найменшими витратами енергоресурсів;
- аналізі тенденцій і закономірностей використання енергоресурсів у процесі індустріалізації галузей сільського господарства;
- визначенні шляхів і методів енергоощадження при виробництві рослинницької і тваринницької продукції на основі застосування енергозберігаючих систем машин та технологій.

Мета навчальної дисципліни “Економіка і організація енергоощадження” – формування у майбутніх фахівців вищої кваліфікації економічного профілю певні знання, уміння та навички: освоїти основні цілі, методологію та методику економіки і організації енергоощадження; законодавчі та нормативні акти України з енергозбереження; особливості, тенденції і закономірності аграрного енергоспоживання; систему показників використання енергоресурсів; методи стимулювання ефективного енерговикористання.

Предметом вивчення дисципліни є: форми і характер прояву економічних законів у аграрній сфері при використанні енергії; методи одержання сільськогосподарської продукції з найменшими витратами енергоресурсів; тенденції і закономірності використання енергоресурсів у процесі індустріалізації галузей сільського господарства; шляхи і методи енергозбереження при виробництві рослинницької і тваринницької продукції на основі застосування енергозберігаючих систем машин та технологій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти має бути сформовані наступні елементи компетентності:

загальні:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність до креативного та критичного мислення;

фахові:

- здатність виявляти закономірності функціонування сучасної економіки на мікро- та макрорівні;
- уміння раціонально організувати виробництво та планувати діяльність з використанням методів підвищення результативності виробничих систем підприємства;
- здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі діяльності суб'єктів господарювання, пропонувати способи їх вирішення;
- здатність проводити аналіз окремих параметрів діяльності підприємства та його підрозділів, оцінювання отриманих результатів;
- здатність використовувати знання щодо принципів та методів ефективного управління господарською системою підприємства;
- здатність проводити оцінку ресурсного забезпечення та розробляти заходи щодо його оптимізації та підвищення ефективності використання;
- уміння аналізувати та вдосконалити структуру організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства.

Програмні результати навчання:

- вміти працювати як самостійно, так і в команді;
- розуміти та планувати можливості особистого професійного розвитку;
- проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати;
- вміти координувати дії та контролювати процес формування й використання всіх видів ресурсів та виробничий процес на підприємстві;
- вміти приймати управлінські рішення щодо впровадження нововведень та обґрунтовувати джерела їх фінансування у підприємстві.

Зміст лекційного курсу:

Тема 1. Економіка та організація енергоощадження: предмет і метод .

Тема 2. Державне управління енергоощадженням в Україні.

Тема 3. Особливості використання паливно-енергетичних ресурсів в Україні.

Тема 4. Особливості використання енергоресурсів в аграрному виробництві.

Тема 5. Економічна оцінка прямих енерговитрат в аграрному виробництві.

Тема 6. Планування і нормування енергоспоживання.

Тема 7. Організаційно-технологічні аспекти підвищення ефективності використання енергоресурсів в аграрному виробництві.

Тема 8. Техніко-економічні аспекти енергозбереження в сільськогосподарському машиновикористанні.